

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Навчально-методичний посібник до курсу

Івано-Франківськ 2018

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки імені Богдана Ступарика

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

Навчально-методичний посібник до курсу

Івано-Франківськ 2018

УДК 37.014.623:001.895 (07)

ББК 37

I 57

Друкується за рішенням Вченої ради Педагогічного факультету

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

(протокол № від

2018 року)

Рецензенти:

В.В. Примакова – доктор педагогічних наук, професор, КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»

І.В. Стражнікова - – доктор педагогічних наук, професор, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

**Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи:
навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. –
Івано-Франківськ, 2018. – 74 с.**

Навчально-методичний посібник підготовлено для магістрів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи». Посібник містить робочу програму навчальної дисципліни «Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи», короткий огляд лекційного матеріалу, плани практичних занять (питання для обговорення, практичні завдання, наукові повідомлення), завдання для самостійної роботи, орієнтовну тематику рефератів, есе, перелік програмових вимог, методичні рекомендації щодо виконання різних видів самостійної роботи.

Дане видання адресоване студентам магістратури денної та заочної форм навчання, викладачам закладів вищої освіти, кураторам академічних груп та покликане ознайомити читача з інноваційними технологіями виховання у вищій школі, із методикою вивчення мікроклімату у студентському колективі, допомагає сформувати практичні уміння щодо реалізації у вищій школі різних видів форм і методів проведення навчальних та виховних занять.

УДК 37.014.623:001.895 (07)

ББК 37

I 57

©Єгорова І.В., 2018

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	13
ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ.....	30
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З КУРСУ.....	44
ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ.....	45
ОРІЄНТОВНА СХЕМА АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ.....	48
ВАРІАНТИ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА.....	50
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ КУРАТОРА З АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ ...	52
РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ГОДИНИ КУРАТОРА.....	53
ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗІБРАНЬ І ДИСКУСІЙ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ГРУПИ.....	57
ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ДИСЦИПЛІНИ. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ.....	60
ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ.....	62
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	64

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна модель розвитку вищої освіти та магістратури зокрема, спрямована на формування мобільної особистості, здатної до самостійної та ефективної діяльності у реаліях сучасного буття, зумовленого різкими різноманітними політичними, соціально-економічними та іншими змінами. Саме тому система освіти найбільш активно реагує на новітні соціально-культурні тенденції, через постійне оновлення змісту самої освіти, введення у педагогічний обіг нових методів, засобів, форм навчання і виховання та через удосконалення вже відомих та ефективних. Створюючи, тим самим, дієвий синтез традицій та інновацій.

Дисципліна «Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи» входить до 4 циклу навчального плану. Її мета ознайомити магістрів із специфікою роботи куратора академічної групи, інноваційними технологіями виховання у вищій школі, із методикою вивчення мікроклімату у студентському колективі; сформулювати практичні вміння щодо реалізації у вищій школі різних видів форм і методів проведення виховної роботи та навчальних занять. Дана навчальна дисципліна покликана сприяти оволодінню магістрами інноваційними технологіями у системі виховної роботи із студентами, розвитку професійного мислення, готувати до усвідомленого оволодіння професійними вміннями та навичками необхідними для ефективної роботи куратора у вищих освітніх закладах III–IV рівнів акредитації. Предмет розрахований на вже сформовані знання студентів із навчальних дисциплін: загальні основи педагогіки, теорії виховання, психології, методик викладання окремих навчальних дисциплін, філософії та методики виховної роботи. Вони є теоретичною базою для подальшого оволодіння методами пізнання, логікою дослідно-педагогічного процесу, досвідом практичної-педагогічної діяльності.

Програма навчальної дисципліни передбачає вивчення ряду тем, основна мета яких полягає у підготовці магістрів, майбутніх викладачів закладів вищої освіти, до роботи у якості куратора академічної групи та до готовності та вміння їх використовувати інноваційні технології як у навчальному так і у виховному

процесі. У ході підготовки до практичних семінарських занять та під час самостійної роботи магістрам пропонуються творчі завдання, направлені на розвиток у магістрів нестандартного мислення, ініціативності, креативності. Крім того, завдання передбачають і розвиток дослідницьких якостей молодих науковців, що, у свою чергу, слугує зв'язуючою ланкою між різними видами практик (науково-дослідна, виробнича(асистентська) тощо) та написанням власне магістерської роботи.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освітні, педагогічні науки (шифр і назва) Напрямок підготовки 8.18010021 магістр (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 8.18010021 Педагогіка вищої школи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		<u>1</u> -й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		____ <u>2</u> _-й	____ <u>2</u> _-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60 (33,33% / 66,66%)

для заочної форми навчання – 10/80 (11,11% / 88,88%)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – ознайомити магістрантів із специфікою роботи куратора академгрупи, інноваційними технологіями виховання у вищій школі, із методикою вивчення мікроклімату у студентському колективі, сформувати практичні уміння щодо реалізації у вищій школі різних видів форм і методів проведення навчальних занять.

Навчальна дисципліна ««Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи»» покликана сприяти оволодінню магістрантами інноваційними технологіями у системі виховної роботи із студентами, розвитку професійного мислення, готувати до усвідомленого оволодіння професійними вміннями та навичками необхідними для ефективної роботи куратора у вищих освітніх закладах III–IV рівнів акредитації. Розроблена робоча програма розрахована на знання студентів з навчальних дисциплін: загальні основи педагогіки, теорії виховання, психології, філософії та методики виховної роботи. Вони є теоретичною базою для подальшого оволодіння методами пізнання, логікою дослідно-педагогічного процесу, досвідом практичної-педагогічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

Специфіку роботи куратора академгрупи та моделі виховання; основні напрями діяльності викладача з во, сутність та структуру педагогічної інновації, основні класифікації педагогічних нововведень, структуру та класифікацію педагогічних технологій, програму вивчення особистості студента та студентської групи, моделі взаємодії куратора з академгрупою.

Вміти:

Змоделювати виховний захід з академгрупою студентів; складати психолого-педагогічні характеристики на студента та на групу; проводити годину академнаставника; планувати виховну роботу у групі; вивчати соціально-

психологічний клімат у колективі; працювати із активом групи; проводити виховну роботу у гуртожитку; застосовувати на практиці нові освітні технології; прогнозувати ступінь досягнення мети заходів (інновацій); в умовах спільної діяльності педагогічного колективу в залежності від виробничих завдань за відповідними методиками застосовувати адекватні методи комунікації; розв'язувати практичні завдання, застосовувати теоретичні знання, власний досвід та навчальні матеріали при вирішенні конкретних кваліфікаційних завдань в сфері майбутньої діяльності .

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації навчально-виховного процесу.

Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі, основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу, психологічна структура педагогічної діяльності, педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу

Тема 2. Специфіка виховної роботи в академгрупі. Академнаставник, студентської групи.

Студентство як соціальна група. Виховна робота в академічній групі. Роль та функції куратора академічної студентської груп. Планування роботи академнаставника. Форми роботи куратора з активом групи. Робота в гуртожитку

Тема 3. Технологічний підхід в освіті. Поняття про педагогічні технології.

Концептуальні положення технологічного підходу в освіті. Історія розвитку педагогічної технології як науки. Структура та класифікація освітніх технологій.

Тема 4-5. Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої освіти.

Сутність поняття педагогічної інноватики. Структура педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів. Типи структур інноваційних процесів.

Тема 6-7. Методико-психологічне забезпечення роботи кураторів.

Психологічна культура куратора. Психологічні засади роботи кураторів. Дослідження психологічних властивостей особистості. Прояви характеру та темперамент особистості. Вивчення куратором соціально-психологічного клімату в колективі. Програма вивчення студентської групи та студента. Психолого-педагогічні характеристики на групу та студента. Основні напрями роботи у діяльності академнаставника. Загальна схема проведення години куратора в академічних групах. Характеристика основних моделей взаємодії куратора з академгрупою.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі	2
2.	Роль та функції куратора академічної студентської груп	2
3.	Поняття про педагогічні технології у роботі внз.	4
4.	Інноваційні педагогічні технології у ВНЗ	4
5.	Основні напрями роботи у діяльності академнаставника	4
Разом		14

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробити методику підготовки та проведення виховного заходу. Розробити орієнтовний план аналізу виховного заходу.	8
2	Розкрийте сутність, мету та завдання особистісної орієнтованої технології виховання. Розробити методику вивчення мікроклімату у колективі.	8
3	Сутність, мета і завдання особистісно орієнтованої технології навчання.	8
4	В чому суть технологічності у освіті. Наповніть змістом термін «освітні технології», «педагогічні технології», «Інноваційні технології»	9

5	Розкрийте: у чому полягає творчість педагога у створенні продуктивного середовища на занятті (Есе) Розробіть критерії оцінювання творчих можливостей учнів (студентів) та оцінки рівня їх сформованості. Скласти психолого-педагогічну характеристику на студента та на групу.	9
6.	Охарактеризуйте концептуальні положення педагогічної технології «Створення ситуації успіху». Опишіть, які риси, на Вашу думку повинен мати педагог, щоб уміти застосувати «Ситуацію успіху» (Есе). Яку ситуацію, прийом із власного досвіду Ви можете запропонувати до «Банку Ситуацій Успіху»?..	9
7.	Що слід розуміти під поняттям «навіювання»? Опишіть, які вимоги висуваються до особистості педагога для забезпечення успіху в майстерності подання навчального матеріалу. (Есе).	9
	Разом	60

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи» оформляється у вигляді рефератів та практичних завдань.

Методи навчання

Під час проведення лекційних та практичних занять щодо вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи» необхідно використовувати такі методи навчання як: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з Нормативними документами про освіту, ілюстрування, відеометод, дидактична гра, практична робота тощо.

Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи» здійснюється на підставі таких методів як: метод усного контролю – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування

студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних робіт; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час семінарських занять, за індивідуальне завдання та контрольну роботу, а також оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється відповідно до п. 4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у юридичному інституті Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника від 12.10.2010 року.

Поточне тестування та самостійна робота					Сума Підсумковий тест
T1	T2	T3	T4	T5	50
Поточний контроль 30 Самостійна робота 15 Есе 5					

T1, T2 ... – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1.

ТЕМА: ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ.

ПЛАН

1. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.
2. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
3. Психологічна структура педагогічної діяльності.
4. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу.

Основні поняття: педагогічна діяльність, професіоналізм, психологічна структура педагогічної діяльності, функції викладача.

II Запитання і завдання для самоконтролю:

1. З яких елементів складається професійна діяльність педагога?
2. Які функції виконує викладач вищого навчального закладу?
3. В чому суть мобілізуючої функції викладача?
4. Перелічіть основні види діяльності викладача ЗВО та опишіть одну із них (За власним вибором).
5. Дайте визначення психологічної структури діяльності педагога
6. Охарактеризуйте основні компоненти психологічної діяльності педагога.
7. Що Ви розумієте під поняття «професіоналізм знань»?
8. Що Ви розумієте під поняття «професіоналізм спілкування»?
9. Що таке «професійно-педагогічне спілкування»?
10. Чим відрізняється педагогічний такт від педагогічної етики?
11. Що входить у поняття «педагогічна техніка»?

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте ситуації зі своєї практики, у яких педагог:

- прогнозує наслідок ситуації;
- виявляє «тактовність» соціальної дії;
- виявляє здатність змістовного морального впливу на студента.

III. Наукові повідомлення

1. Проблеми виховання молоді на сторінках обласних часописів.
2. Національні духовні цінності у виховній системі вищої школи.

Література.

1. Концепція громадянського виховання // Освіта України. – 2000, 9 серпня.
2. Національна доктрина розвитку освіти (затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002) // Освіта України. – 2002, 23 квітня.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
4. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. – 264 с.
5. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
6. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
7. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с
8. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посібн. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2003. – 316 с.
9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.
10. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2.

ТЕМА: СПЕЦИФІКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ В АКАДЕМГРУПІ. АКАДЕМНАСТАВНИК, СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ.

ПЛАН

1. Студентство як соціальна група.
2. Виховна робота в академічній групі.
3. Роль та функції куратора академічної студентської груп.
4. Планування роботи академнаставника.
5. Форми роботи куратора з активом групи.
6. Робота в гуртожитку.

Основні поняття: студентство, куратор, функції куратора, форми роботи куратора.

II Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Хто такий студент?
2. Дайте визначення поняттю студентство.
3. Які суперечності притаманні студентському віку?
4. Переважна більшість авторів вважає, що в структурі особистості необхідно виділяти чотири групи властивостей. Які це властивості?
5. Охарактеризуйте основні типи спрямованості особистості студента.
6. Що таке студентське самоврядування?
7. Які основні завдання стоять перед студентським самоврядуванням?
8. Що виступає структурними елементами процесу виховання?
9. Сформулюйте основну мету національного виховання у відповідності до «Концепції національного виховання»?
10. Охарактеризуйте основні закономірності виховання.
11. Що таке самовиховання? Яким чином реалізується воно у студентському віці?
12. Перелічіть відомі Вам форми поза аудиторної роботи у ВНЗ.
13. Охарактеризуйте основні критерії виховної роботи у ВНЗ?

14. Хто такий куратор студентської групи?
15. Якими є обов'язкові умови щодо призначення на посаду куратора?
16. У чому специфіка роботи куратора із студентами першого курсу?
17. Що необхідно куратору врахувати у своїй роботі із другим курсом?
18. Що куратору необхідно розвивати у студентів третього та четвертого курсів?
19. Які функції у своїй роботі реалізує куратор академгрупи?
20. Які вимоги до плану виховної роботи академнаставника?
21. З яких основних розділів складається план виховної роботи академнаставника?
22. Перелічіть основні обов'язки одного із членів активу групи (За вибором студента).
23. У чому суть специфіки роботи куратора у гуртожитку?
24. Охарактеризуйте основні форми виховної роботи куратора.
25. Охарактеризуйте основні методи вивчення мікроклімату у колективі.

Практичні завдання:

1. Складіть власну програму самовиховання.
2. Складіть орієнтовний план виховної роботи академнаставника на семестр.
3. Змодельуйте бесіду із студентами першого року навчання, котрі проживають у гуртожитку.

III Наукові повідомлення:

1. Українська національна ідея в системі сучасної духовної культури.
2. Філософські засади національної системи виховання в Україні.
3. Актуальні проблеми молодіжного руху в Україні на сучасному етапі.

Література:

1. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах Наказ МОН № 641 від 16.06.15 року . [електронний ресурс] – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/
2. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
3. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
4. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти [Текст] : навч. посібник / АПН України, Центр. ін-т післядипломної пед. освіти ; ред. Л. І. Даниленко.- К. : Міленіум, 2004. - 270 с.
5. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація [Текст] навч. посіб. / Н. П. Волкова.- К. : ВЦ "Академія", 2006. – 256 с
6. Кан-Калик В.А. Основа педагогического общения / В.А. Кан-Калик. – Грозный : Чечено-Ингуш. колледж, 1979. – 350 с.
7. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред.Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
8. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
9. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербань.- К.: Вища шк., 2004. — 207с.
10. Яхно Т. П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. Посіб./Т.П.Яхно, І.О.Куревіна.- К.: Центр учбової літератури, 2012. - 168 с

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3-4

ТЕМА: ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ. ПОНЯТТЯ ПРО ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ (4 год.)

ПЛАН

1. Концептуальні положення технологічного підходу в освіті.
2. Історія розвитку педагогічної технології як науки.

II

3. Структура та класифікація освітніх технологій.
4. Методика «Технології успіху».

Основні поняття: Технологія, педагогічна технологія, класифікація педагогічних технологій.

II Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю «технологія».
2. Що таке «педагогічна технологія»?
3. Наведіть приклади різних підходів до тлумачення «педагогічної технології». Що у цих визначеннях є спільним?
4. Дайте визначення «предмет педагогічної технології».
5. Дайте визначення «технологія навчання».
6. Дайте визначення «технологія виховання».
7. Дайте визначення «технологія розвитку».
8. Хто першим вжив поняття «педагогічна технологія»?
9. Яка заслуга Я.А.Коменського у створенні педагогічних технологій?
10. Охарактеризуйте історично відомі підходи до вивчення педагогічних технологій.
11. Яким чином вплинула педагогіка на розвиток педагогічних технологій?
12. Охарактеризуйте чотири основних етапи еволюції поняття «педагогічна технологія».

13. У чому різниця між «освітньою технологією» та педагогічною технологією?
14. Що є характерним для технології навчання (виховання, управління)?
15. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за рівнем застосування».
16. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за провідним чинником психічного розвитку».
17. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за філософською основою».
18. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за науковою концепцією засвоєння досвіду».
19. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за ставленням до дитини».
20. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за орієнтацією на особистісні структури».
21. Охарактеризуйте класифікацію педагогічних технологій «за типом організації та управління пізнавальною діяльністю».
22. Які компетенції засвоєння соціального досвіду мають у своїй основі педагогічні технології?

Практичні завдання:

1. Створіть концептуальну модель індивідуальності педагога.
2. Розробіть структуру педагогічної технології.
3. Розробіть понятійний апарат технології «Створення ситуації успіху»

III Наукові повідомлення:

1. Технологія саморозвитку М.Монтессорі. Історія виникнення.

2. Вимоги до особистості педагога при застосування технології саморозвитку.
3. Технологія колективного творчого виховання (за І.П.Івановим). Історія виникнення технології.
4. Зміст технології колективного творчого виховання. Вимоги до особистості педагога.

Література:

1. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / за ред. О.М.Пехоти. - К.: Видавництво А.С.К., 2003. - 255 с.
2. Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.
3. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред. Т.Ю. Осипової. - Одеса: Фенікс, 2006
4. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. - К.: Пед. думка, 2008. - 256 с.
5. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. - К.: Педагогічна думка, 2001. - 516 с.
- Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.
6. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посібник / В.А.Семиченко. - К.: Вища шк., 2004. - 335 с.
7. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. - К.: Альма-матер, 2012. - 224 с.
8. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербань.- К.: Вища шк., 2004. - 207 с.
9. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: Навч. посіб./Г.Х.Яворська - К.: Знання, 2004. - 335 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5-6

ТЕМА. ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВНЗ. (4 год).

ПЛАН

1. Сутність поняття педагогічної інноватики.
2. Структура педагогічної інноватики.
3. Класифікація педагогічних нововведень.
4. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів.
5. Типи структур інноваційних процесів.

Основні поняття: інноватика, педагогічна інноватика, педагогічні нововведення, інноваційний процес, структура інноваційного процесу.

II Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю інноватика.
2. Дайте визначення поняттю педагогічна інноватика
3. Коли почалось дослідження педагогічної інноватики у педагогіці?
4. Як розвивалась педагогічна інноватика в Україні?
5. Які основні ознаки феномену «Нового»?
6. Дайте визначення поняття «інновація»
7. У яких значення вживають термін «інновація» у педагогіці?
8. Що та ке новизна педагогічного засобу?
9. Дайте визначення поняттю «абсолютна новизна» та наведіть приклади.
10. Дайте визначення поняттю «відносна новизна» та наведіть приклади.
11. Дайте визначення поняттю «суб'єктивна новизна» та наведіть приклади.
12. Що таке інноваційний потенціал?
13. Що може виступати результатом педагогічної творчості?

14. Що є передумовою інноваційних педагогічних процесів?
15. Хто виступає суб'єктом інноваційного процесу?
16. На які групи можна розділити педагогів, що займаються інноваційною діяльністю?
17. На які теоретичні блоки поділяють педагогічну інноватику?
18. Охарактеризуйте «Блок створення нового у педагогіці».
19. Які завдання стоять перед педагогічною неологією?
20. Охарактеризуйте «Блок сприйняття, освоєння та оцінювання нового»
21. Чим займається педагогічна аксіологія?
22. Охарактеризуйте «Блок використання та застосування нового».
23. Що вивчає педагогічна праксеологія?
24. За яким алгоритмом у педагогіці впроваджується щось нове? Розкрийте його суть.
25. Які види нововведень Вам відомі?
26. На які групи поділяють педагогічні інновації? Охарактеризуйте кожен з них.
27. Які рівні виокремлюють у структурі інноваційних процесів?
28. Що таке «Життєвий цикл нововведення» та які етапи він охоплює? Охарактеризуйте кожен із цих етапів.
29. Охарактеризуйте методику оцінювання значення і наслідків прийняття рішення з приводу інноваційної інформації за Едвардом Роджерсом.
30. Охарактеризуйте категорію людей «новатори»
31. Охарактеризуйте категорію людей «ранні реалізатори»
32. Охарактеризуйте категорію людей «рання більшість»
33. Охарактеризуйте категорію людей «пізня більшість»
34. Охарактеризуйте категорію людей «ті, хто вагаються»

35. Які чинники впливають на рішення про освоєння педагогічної інновації?
36. Охарактеризуйте типологію основних моделей розгортання інноваційної діяльності за Ф. Гельфером
37. Охарактеризуйте основні типи реакції на інновацію.
38. Що таке «рутинізація» педагогічної інновації?
39. Що таке «догматизація» педагогічної інновації?
40. Що таке «схематизація» педагогічної інновації?
41. Що таке «фрагментація» педагогічної інновації?
42. Що таке «імітація» педагогічної інновації?
43. В чому суть діяльнісної структури педагогічної інновації?
44. В чому суть суб'єктної структури педагогічної інновації?
45. В чому суть рівневої структури педагогічної інновації?
46. В чому суть змістової структури педагогічної інновації?
47. В чому суть управлінської структури педагогічної інновації?
48. В чому суть діяльнісної структури педагогічної інновації?
49. В чому суть організаційної структури педагогічної інновації?
50. Перелічіть основні етапи у структурі управління інноваційними процесами.

Практичні завдання:

1. Розробіть модель розгортання нововведення за типом «Наказ».
2. Розробіть модель розгортання нововведення за типом «Щеплення».
3. Розробіть модель розгортання нововведення за типом «Впровадження».
4. Розробіть модель розгортання нововведення за типом «Зрощення».
5. Розробіть модель розгортання нововведення за типом «Вирощування».

III Наукові повідомлення:

1. Історія виникнення технології формування творчої особистості.
2. Зміст технології формування творчої особистості. Вимоги до особистості педагога.
3. Історія виникнення сугестивної технології.
4. Зміст сугестивної технології. Вимоги до особистості педагога.

Література:

1. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності // Освіта України. — 2001 р. — № 6. — С. 17—18.
2. Баханов К. Що таке технологія навчання // Шлях освіти. — 1999. — № 3. — С. 23—25.
3. Безлюдна Н. Про методику розвивального навчання // Початкова школа. — 1998. — № 9. — С. 21—22.
4. Буркова Л. Технології в освіті // Рідна шк. — 2001. — № 2. — С. 18—19.
5. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / за ред. О.М.Пехоти. - К.: Видавництво А.С.К., 2003. - 255 с.
6. Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.
7. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред. Т.Ю. Осипової. - Одеса: Фенікс, 2006
8. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. — К.: Пед. думка, 2008. — 256 с.
9. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. — К. : Педагогічна думка, 2001. — 516 с.

Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.

10. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посібник / В.А.Семиченко. – К. : Вища шк., 2004. – 335 с.

11. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.:Альма-матер, 20012. – 224 с.

12. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербень.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.

13. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: Навч.посіб./Г.Х.Яворська – К.: Знання, 2004. – 335 с.

14. Даниленко Л. Інноваційна педагогіка: до практики через теорію // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2001. — № 1. — С. 36—38.

15. Завадський І. Інформаційні освітні технологи // Директор школи. — 2001. — № 4. — С. 4—5.

16. Нові педагогічні технології для учнів та вчителів // Все для вчителя. — 1999. — № 17—18. — С.32—33.

17. Нові технології навчання та виховання // Все для вчителя. — 1999. — № 6. — С. 10—13.

18. Овчарук О. Основні напрями інноваційних процесів у початковій освіті європейських країн // Шлях освіти _ 1999. — № 2. — С.19—20.

19. Пономарьова В. Використання нових інформаційних технологій у школі. // Все для вчителя. — 1999. — № 17—18 — с. 35—38.

20. Удод О. Модульно-розвивальна система в контексті соціокультурної переорієнтації освіти // Рідна шк. — 1998. — № 10. — С. 8—10.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7-8

ТЕМА : МЕТОДИКО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ КУРАТОРІВ (4год.)

ПЛАН

1. Психологічна культура куратора.
2. Психологічні засади роботи кураторів.
3. Дослідження психологічних властивостей особистості.
4. Прояви характеру та темперамент особистості.
5. Вивчення куратором соціально-психологічного клімату в колективі.
6. Програма вивчення студентської групи та студента.
7. Психолого-педагогічні характеристики на групу та студента.
8. Основні напрями роботи у діяльності академнаставника.
9. Загальна схема проведення години куратора в академічних групах.
10. Характеристика основних моделей взаємодії куратора з академгрупою.

Основні поняття: психологічна культура куратора, психологічні засади роботи куратора, психологічні властивості особистості, моделі взаємодії куратора з академгрупою.

II Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Що впливає на стиль роботи куратора з академгрупою?
2. Охарактеризуйте основні моделі поведінки роботи куратора.
3. У роботі з академгрупою з якими фахівцями куратору варто підтримувати контакт?
4. Охарактеризуйте прояви характеру студента інтроверта.
5. Охарактеризуйте прояви характеру студента екстраверта.
6. Охарактеризуйте прояви характеру студента амбаверта.
7. Що таке темперамент?
8. Охарактеризуйте тип темпераменту –сангвінік.
9. Охарактеризуйте тип темпераменту –холерик.
10. Охарактеризуйте тип темпераменту –флегматик.
11. Охарактеризуйте тип темпераменту –меланхолік.
12. Що таке соціально-психологічний клімат у групі?

13. Які соціально-психологічні особливості особистості позитивно впливають на формування соціально-психологічного клімату у колективі?
14. Опишіть програму вивчення особистості студента та складання на нього характеристики.
15. Які заходи варто здійснювати куратору, щоб реалізувати виховну функцію?
16. Які заходи варто здійснювати куратору, щоб реалізувати навчальну функцію?
17. За якою схемою проводиться година академнаставника?
18. Охарактеризуйте основні стилі поведінки куратора із студентами.

Практичні завдання:

1. Розробіть методику вивчення мікроклімату у колективі
2. Складіть психолого-педагогічну характеристику на студента
3. Складіть психолого-педагогічну характеристику на групу.
4. Розробіть план виховної роботи куратора на семестр.
5. Розробіть модель виховного заходу із студентами.

III Наукові повідомлення:

1. Історія виникнення кураторства
2. Година академнаставника, вимоги до неї.

Література:

1. Концепція громадянського виховання // Освіта України. – 2000, 9 серпня.
2. Національна доктрина розвитку освіти (затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002) // Освіта України. – 2002, 23 квітня.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.

- 4.Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
- 5.Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
- 6.Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
- 7.Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с
- 8.Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посібн. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2003. – 316 с.
- 9.Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.
- 10.Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.
- 11.Освітні технології: Навчально-методичний посібник / за ред. О.М.Пехоти. - К.: Видавництво А.С.К., 2003. - 255 с.
12. Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТИЦ Сфера, 2005. - 128 с.
- 13.Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред.Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
- 14.Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
- 15.Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
- 16.Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТИЦ Сфера, 2005. - 128 с.
- 17.Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посібник / В.А.Семиченко. – К. : Вища шк., 2004. – 335 с.

- 18.Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.:Альма-матер, 20012. – 224 с.
- 19.Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербень.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.
20. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: Навч.посіб./Г.Х.Яворська – К.: Знання, 2004. – 335 с.

**ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ
ГРУПИ»**

Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації навчально-виховного процесу.

Питання для обговорення :

1. Поняття «індивідуальність педагога».

Б.Г.Ананьєв про індивідуальність людини. Визначення поняття «індивід», «особистість», «суб'єкт», «індивідуальність».

2. Концептуальна модель індивідуальності педагога.

Три рівні професійного розвитку: індивідний, особистісний, суб'єктний.

3. Індивідуальність педагога та педагогічні технології.

Основні вимоги до професійного розвитку та саморозвитку педагога.

Особливості професійної діяльності і особистості педагога за шкалою:

Мета:.....

Майбутній педагог:.....

Позиція педагога:.....

Стосунки педагог-студент:.....

Діяльність студента:.....

Зміст:.....

Засоби та прийоми:.....

Кінцевий результат : .....

Професійні якості : .....

Питання для самоконтролю:

1. Що таке «контур» у структурі індивідуальності педагога?

2. Хто першим описав індивідуальність людини як інтеграцію всіх властивостей людини як індивіда, особистості та суб'єкта діяльності.

3. Як сьогодні трактується дефініція « професійна індивідуальність педагога»?

4. Які загальні особливості професійної діяльності та особистості педагога?

Рекомендована література:

1. .Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. . Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2000. – 608 с
3. .. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
4. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
5. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти [Текст] : навч. посібник / АПН України, Центр. ін-т післядипломної пед. освіти ; ред. Л. І. Даниленко.- К. : Міленіум, 2004. - 270 с.
6. Кан-Калик В.А. Педагогическое творчество / В.А.Кан-Калик, Н.Д. Ниандров. – М. : Педагогика, 1990. – 144 с.
7. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.

Тема 2. Специфіка виховної роботи в академгрупі. Академнаставник, студентської групи.

Питання для обговорення :

1. Технологія колективного творчого виховання (за І.П.Івановим).
Історія виникнення технології. П'ять періодів становлення технології.
2. Сутність технології.
Концептуальні положення, мета і виховні завдання.
3. Зміст технології.
Основні структурні компоненти технології. Етапи технології.
4. Вимоги до особистості педагога.

Питання для самоконтролю:

1. Проаналізуйте історичні віхи в розвитку технології колективних творчих справ.
2. Які, на вашу думку, основні передумови звернення до технології у наш час?
3. Яку мету ставить перед собою педагог, працюючи за даною технологією?
4. Розкрийте зміст основних ключових понять технології.
5. За якими етапами організується КТС? Зробіть аналіз кожного з них.
6. Який досвід роботи за технологією колективного творчого виховання ви здобули у період проходження педагогічних практик?

Творче завдання:

Розробити голосарій колективних творчих справ («Портфель куратора»).

Рекомендована література:

1. Винославська О.В. Людські стосунки [Текст] : навч. посіб. / О. В. Винославська, М. П. Малигіна. – 2-ге вид., перероб. і доп.- К. : ЦНЛ, 2006. – 142 с.
2. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.
4. Иванов И.П.Энциклопедия коллективных творческих дел/И.П.Иванов.-М.:Педагогика,1989. – 208 с.
5. Кристофер Э. Тренинг лидерства / Э. Кристофер, Л. Смит. – Спб.: Питер, 2001. – 320с.
6. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.

7. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербень.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.

Тема 3. Технологічний підхід в освіті. Поняття про педагогічні технології.

Питання для обговорення :

1. Поняття технологічного підходу в освіті.
Основні якості сучасного студента. Суть технологічності. Недоліки сучасної системи освіти. Поняття стратегії розвитку. Поняття стратегії формування.
2. Історія виникнення педагогічної технології.
Етапи розвитку педагогічних технологій.
3. Еволюція поняття «педагогічна технологія».
Періоди розвитку педагогічних технологій. Основні підходи до визначення педагогічних технологій, їх аналіз. Структура педагогічної технології.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте етапи розвитку технологічного підходу в освіті.
2. Наведіть приклади вітчизняних персоніфікованих технологій.
3. В чому суть технологічності в освіті?
4. У рамках яких стратегій існують сучасні системи освіти?
5. Дайте порівняльний аналіз різних підходів до розкриття терміну «педагогічна технологія».
6. Що таке технологічний підхід в освіті?

Рекомендована література:

1. Дуткевич Т.В. Психологічні основи використання інтерактивних методів навчання у процесі підготовки спеціалістів з вищою освітою / Т.В. Дуткевич // Використання інтерактивних та мультимедійних засобів у підготовці педагога: Зб. наук. праць. – Кам'янець-Подільський : Абетка-Нова, 2003. – 97с.

2. Карамушка Л.М. Використання інтерактивних технік у процесі підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій до управління: метод. реком. / Л.М. Карамушка, М.П. Залигіна. – К. ; Рівне, 2003. – 20 с.
3. Коломінський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту / Н.Л.Коломінський. – К. : МАУП. 2002. – 163с.
4. Огієнко О.І. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : монографія / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, Т.О. Гончарук, К. В. Годлевська, Н. І. Вінник.- Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 224 с.
5. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
6. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
7. Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П.Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.
8. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.:Альма-матер, 20012. – 224 с.
9. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: Навч.посіб. /М.М. Чепіль. – К.: Академвидав, 2014. – 216 с. (Серія «Альма-матер»).

Тема 4. Інноваційні педагогічні технології у ВНЗ.

Питання для обговорення :

1. Особистісний підхід у педагогіці. Історія виникнення. Основні аспекти розробки особистісного підходу. Гуманістична традиція, гуманістичний підхід. Соціально-педагогічна модель. Предметно-дидактична модель. Психологічна модель.
2. Особистісно-орієнтовані технології.

Функції особистості студента, що важливі для організації педагогічного процесу. Особистісно-орієнтована навчальна ситуація.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть особистісного підходу в психолого-педагогічній науці?
2. Чим обумовлена складність реалізації даного підходу в освіті?
3. Проаналізуйте шлях розвитку гуманістичної традиції в науці.
4. Які моделі особистісно-орієнтованої педагогіки (за І.С.Якиманською) вам відомі?
5. Перелічіть освітні технології, які сьогодні прийнято відносити до особистісно-орієнтованих.
6. Дайте тлумачення поняття «особистісно-орієнтована ситуація». Наведіть приклади з урахування специфіки вашого фаху.
7. Яку роль у особистісно-орієнтованих технологіях відіграє рефлексія?

Творче завдання:

Розробіть понятійний апарат на терміни: *гуманістична педагогіка, гуманістична психологія, гуманістичний підхід, індивід, особистість, особистість педагога, парадигма освіти, педагогічна діагностика, психотехніка, рефлексія, само актуалізація, типологічний підхід при описуванні особистісних особливостей, екстернальність-інтернальність, Я-концепція.*

Рекомендована література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2000. – 608 с
3. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Бєлова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.

4. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.
6. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності [Текст] Навчальний посібник/О.І Гура.- Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 224 с.
7. Коломінський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту / Н.Л.Коломінський. – К. : МАУП. 2002. – 163с.
8. Огієнко О.І. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : монографія / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, Т.О. Гончарук, К. В. Годлевська, Н. І. Вінник.- Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 224 с.
9. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред.Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
- 10.Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
- 11.Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І.Слепкань. – К. : 2000. – 210 с.
- 12.Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти:навч.-метод.посібник /Марія Чепіль, Алла Возняк. – Дрогобич: Ред.-вид.відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. – 124 с.
- 13.Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.:Альма-матер, 20012. – 224 с.

Тема 5. Інноваційні педагогічні технології у ВНЗ.

Питання для обговорення :

1. Технологія формування творчої особистості.

Історія виникнення технології. Пошуки педагогів , щодо розробки технології.

2. Концептуальні положення технології.

Сутність та специфіка творчої діяльності. Механізм організації творчої діяльності

3. Мета та завдання технології

4. Зміст технології та вимоги до особистості педагога.

Питання для самоконтролю:

1. Французький психолог Т.Рібо наприкінці минулого століття визначив залежність здатності до фантазії, творчої уяви від віку. Розкрийте зміст цього твердження та перелічіть прийоми, методи, які сприяють розвиткові такого важливого компонента творчості.

2. У чому полягає творчість педагога у створенні продуктивного середовища пізнання на занятті? Ваш банк ідей, прийомів створення продуктивного середовища пізнання.

3. Який зміст ви вкладаєте у поняття «творчі інтереси»? Визначте залежність рівня творчості від творчих інтересів.

4. Проаналізуйте шляхи розв'язання проблеми розвитку творчих здібностей студентів.

5. «Пізнавальна перспектива» та «Перспективні завдання» - спільне та відмінне цих понять. Поясніть їх місце у формуванні творчої особистості.

Творче завдання:

1. Розробіть понятійний апарат на терміни: креативна особистість, пізнавальна перспектива, продуктивне середовище пізнання, творча особистість, творче мислення, творчі здібності, творчі можливості, творчість, творчий інтерес.

2. Розробіть критерії оцінки творчих можливостей студентів та оцінки рівня їх сформованості.

Рекомендована література:

1. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
2. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
3. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
4. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.
5. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти [Текст] : навч. посібник / АПН України, Центр. ін-т післядипломної пед. освіти ; ред. Л. І. Даниленко.- К. : Міленіум, 2004. - 270 с.
6. Емельянов Ю.Н. Теоретические и методологические основы социально-психологического тренинга / Ю.Н., Емельянов, Е.С. Кузьмин. – Л. : ЛГУ, 1983. – 106 с.
7. Кристофер Э. Тренинг лидерства / Э. Кристофер, Л. Смит. – Спб.: Питер, 2001. – 320с.
8. Льюис Д. Тренинг эффективного общения / Д. Льюис. – М. : Изд-во Эксмо, 2002.– 224 с.
9. Марасанов Г.И. Социально-психологический тренинг / Г.И. Марасанов. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Совершенство, 1998. – 208с.
10. Ментс М. Эффективное использование ролевых игр в тренинге / М. Ментс. – СПб. : Питер, 2002. – 208 с.
11. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.

12. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред. Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
13. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В. Андрущенка, В. Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
14. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербень.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.

Тема 6. Методико-психологічне забезпечення роботи кураторів.

Питання для обговорення :

1. Педагогічна технологія «Створення ситуації успіху»

Історія виникнення технології. Аналіз поняття «ситуація успіху». Мета завдання технології.

2. Зміст педагогічної технології.

Характеристика основних категорій студентів. Методика основних прийомів технології": «Здійснена радість», «Неочікувана радість», «Загальна радість», «Сімейна радість», «Радість пізнання».

3. Вимоги до особистості і діяльності педагога.

Прийоми «Навмисна помилка», «Лінія горизонту».

Питання для самоконтролю:

1. Які основні концептуальні положення педагогічної технології «Створення ситуації успіху»?
2. У чому ви бачите відмінність описаної технології від традиційних підходів та прийомів виховання?
3. Дайте визначення поняттям «успіх», «ситуація успіху».
4. Які ідеї, прийоми ви використовуватимете в своїй професійній діяльності після ознайомлення із педагогічною технологією?
5. Які прийоми даної технології ви знаєте?

6. Які риси повинен мати вчитель, користуючись у роботі технологією «Створення ситуації успіху»? Удосконаленням яких рис своєї особистості у зв'язку з цим вам необхідно буде зайнятися?
7. Яку ситуацію, прийом із власного досвіду ви можете запропонувати до Банку Ситуацій Успіху?
8. Наведіть приклади ефективності технології з педагогічної літератури, педагогічної практики та власного досвіду.

Творче завдання:

Розробіть понятійний апарат на терміни: *Ситуація успіху, успіх, очікування особистості, передбачений успіх, стан неадекватного оптимізму, стан тривожного очікування, узагальнювальний успіх, успіх.*

Рекомендована література:

1. Белкин А.С. Ситуация успеха. Как её создать: Кн.для учителя/ А.С.Белкин.- М.: Просвещение, 1991. -176 с.
2. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
3. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
4. Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
5. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.
6. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти [Текст] : навч. посібник / АПН України, Центр. ін-т післядипломної пед. освіти ; ред. Л. І. Даниленко.- К. : Міленіум, 2004. - 270 с.
7. Емельянов Ю.Н. Теоретические и методологические основы социально-психологического тренинга / Ю.Н., Емельянов, Е.С. Кузьмин. – Л. : ЛГУ, 1983. – 106 с.

8. Кристофер Э. Тренинг лідерства / Э. Кристофер, Л. Смит. – Спб.: Питер, 2001. – 320с.
9. Льюис Д. Тренинг ефективного общения / Д. Льюис. – М. : Изд-во Эксмо, 2002.– 224 с.
10. Марасанов Г.И. Социально-психологический тренинг / Г.И. Марасанов. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Совершенство, 1998. – 208с.
11. Ментс М. Эффективное использование ролевых игр в тренинге / М. Ментс. – СПб. : Питер, 2002. – 208 с.
12. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
13. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред. Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
14. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
15. Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербень.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.

Тема 7. Методико-психологічне забезпечення роботи кураторів.

Питання для обговорення :

1. Сугестивна технологія. Історія виникнення.
Визначення поняття сугестивна технологія. Психолого-педагогічні умови.
Особливості релаксопедичного навчання.
2. Зміст сугестивної технології.
Характеристика основних понять : критика, емоції, пам'ять, мотивація, інтелектуальна діяльність, навіювання, інфантилізація. Структура релаксопедичного заняття. Вимоги до особистості педагога.

Питання для самоконтролю:

1. Що слід розуміти під поняттям «навіювання»?

2. Що таке релаксація?
3. Який метод використовується в сугестопедії для навчання інтенсивними методами?
4. Що становить основу психосаморегуляції?
5. Які вимоги висуваються до особистості педагога для успіху в майстерності подання навчального матеріалу?

Творче завдання:

Розробіть понятійний апарат на терміни: *аутогенне тренування, медитація, аутосугестія, занурення, інфантилізація, психосаморегуляція, релаксація, релаксопедія, сугестивна педагогіка, сугестологія.*

Рекомендована література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2000. – 608 с
3. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
4. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.
6. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності [Текст] Навчальний посібник/О.І Гура.- Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 224 с.
7. Коломінський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту / Н.Л.Коломінський. – К. : МАУП. 2002. – 163с.
8. Огієнко О.І. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : монографія / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л.

- Радченко, Т.О. Гончарук, К. В. Годлевська, Н. І. Вінник.- Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 224 с.
9. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
- 10.Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред.Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006
- 11.Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В.Андрущенко, В.Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. –256 с.
- 12.Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І.Слепкань. – К. : 2000. – 210 с.
- 13.Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти:навч.-метод.посібник /Марія Чепіль, Алла Возняк. – Дрогобич: Ред.-вид.відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. – 124 с.
- 14.Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник/Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.:Альма-матер, 2012. – 224 с.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З КУРСУ
«Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи»

ВАРІАНТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ.

1. Розробити методику підготовки та проведення виховного заходу.
2. Розробити орієнтовний план аналізу виховного заходу.
3. Розкрийте сутність, мету та завдання особистісної орієнтованої технології виховання .
4. Розробити методику вивчення мікроклімату у колективі.
5. Сутність, мета і завдання особистісно орієнтованої технології навчання.
6. В чому суть технологічності у освіті.
7. Наповніть змістом терміни «освітні технології», «педагогічні технології», «Інноваційні технології»
8. Розкрийте: у чому полягає творчість педагога у створенні продуктивного середовища на занятті (Есе)
9. Розробіть критерії оцінювання творчих можливостей учнів (студентів) та оцінки рівня їх сформованості.
10. Скласти психолого-педагогічну характеристику на студента та на групу.
11. Охарактеризуйте концептуальні положення педагогічної технології «Створення ситуації успіху».
12. Опишіть, які риси, на Вашу думку повинен мати педагог, щоб уміти застосувати «Ситуацію успіху» (Есе).
13. Яку ситуацію, прийом із власного досвіду Ви можете запропонувати до «Банку Ситуацій Успіху»?
14. Що слід розуміти під поняттям «навіювання»?
15. Опишіть, які вимоги висуваються до особистості педагога для забезпечення успіху в майстерності подання навчального матеріалу. (Есе).

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЗАВДАНЬ

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Алгоритм підготовки і проведення виховного заходу

1. Психолого-педагогічний аналіз обстановки в колективі, необхідність проведення заходу та формулювання його мети.
2. Планування заходу.
3. Організація виховного впливу на колектив (особистість).
4. Безпосередній вплив на колектив (особистість). Проведення виховного заходу.
5. Аналіз виховного заходу.

І. Планування виховного заходу:

1. Визначити теми заходу та чітко формулювання його мети, завдань заходу; визначити на виховання яких якостей студентів спрямовано захід.
2. Врахувати рівень вихованості студентів під час визначення мети і завдань заходу, тактовно допомагати студентам.
3. Визначити місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.
4. Врахувати, що кожен студент, який бере участь у тому чи іншому заході має цілісну соціально-психологічну структуру, ім'я якої - особистість.
5. При підготовці заходу необхідно врахувати вік групи та індивідуальні особливості.
6. Готуючи виховний захід, необхідно мати на увазі, що навіть при найкращій підготовці та майстерності педагог не досягне задуманої мети, якщо самі вихованці не братимуть активну участь у підготовці і проведенні заходу.
7. Проявляти творчість: виховний вплив на студентів, зацікавленість, поради та допомога педагога.

8. Психологічно налаштувати студентів на виховну сутність заходу.

II. Процес підготовки:

1. Спрямовуюча роль куратора у ході підготовки заходу, тактовна допомога студентам
2. Визначити роль органів самоврядування під час підготовки й проведення заходу.
3. Забезпечення в процесі підготовки згуртованої, злагодженої роботи колективу; формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості;
4. Організація діяльності студентів, уточнення обов'язків і повноважень кожного вихованця та встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань тощо.

III. Проведення заходу:

1. При організації заходу слід подбати про:

- місце проведення, оформлення приміщення, обладнання, використання наочності, ТЗН;
- своєчасність початку та організоване проведення;
- дотримання регламенту, доцільність його використання;
- участь представників громадськості у проведенні заходу; ефективність їхньої участі;
- дотримання під час заходу санітарно - гігієнічних вимог, правил пожежної безпеки, ТБ;
- запобігання перевтомі та врахування особливостей фізичного розвитку вихованців;
- зовнішній вигляд вихованців;
- дисципліна.

2. Зміст виховного заходу повинен відповідати вимогам:

- Цілеспрямованість;
- Чи доведено мету до студентів?;

- Обговорення під час проведення заходу питань, які хвилюють студентів;
- Врахування вікових та індивідуальних особливостей;
- Емоційна насиченість заходу;
- Вплив заходу на розширення світогляду студентів, на розвиток пізнавальних інтересів.

3. Методика проведення виховного заходу:

- Оптимально обрати форму проведення (бесіда, диспут, лекція, година спілкування, конференція, конкурс).
- Визначити роль куратора у проведенні заходу, врахувати рівень його педагогічної майстерності.
- Передбачити наявність елементів обговорення, відкритого обміну думками в ході заходу.
- Визначити рівень самостійності студентів в обговоренні проблем.

IV. Аналіз результатів виховного заходу:

Досягнення поставлених педагогом мети та завдань даного заходу.

Виконання плану заходу.

Аналіз ставлення студентів до змісту заходу, рівень їхньої активності.

Основні вимоги до проведення виховного заходу

- Чітка назва заходу та розуміння вихователем його мети.
- Планування основних етапів заходу та визначення завдань кожного з них.
- Організація підготовки заходу у відповідності до поставленої мети.
- Визначення оптимального змісту виховного матеріалу з урахуванням основних принципів організації виховного процесу.
- Вибір найбільш раціональних методів і прийомів виховного впливу на студентів групи на кожному етапі заходу.
- Чіткість виховного заходу, оптимальний його темп і ритм.

- Гнучкість та широта "виховного маневру".
- Різноманітність і творчий характер діяльності студентів групи.
- Взаємозв'язок заходу з попередніми та наступними формами виховної та навчальної роботи зі студентами.

ОРІЄНТОВНА СХЕМА АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

I. Аналіз готовності куратора до проведення виховного заходу:

1. постановка мети і завдань заходу, на виховання яких якостей студентів спрямовано захід;
2. урахування рівня вихованості студентів під час визначення мети і завдань заходу, тактовна допомога студентам
3. місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.

II. Процес підготовки:

1. спрямовуюча роль куратора у ході підготовки заходу, тактовна допомога студентам;
2. роль органів самоврядування під час підготовки й проведення заходу;
3. забезпечення в процесі підготовки згуртованої, злагодженої роботи колективу; формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості;
4. Організація діяльності студентів, уточнення обов'язків і повноважень кожного студентата встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань тощо.

III. Проведення заходу:

1. Організація:
  - Місце проведення, оформлення приміщення, обладнання, використання наочності, ТЗН.
  - Своєчасність початку та організоване проведення.

- Дотримання регламенту, доцільність його використання.
- Участь представників громадськості, батьків у проведенні заходу; ефективність їхньої участі.

- Дотримання під час заходу санітарно – гігієнічних вимог, правил пожежної безпеки, ТБ.

- Запобігання перевтомі та врахування особливостей фізичного розвитку студентів

- Зовнішній вигляд учасників заходу.

- Дисципліна.

2. Зміст:

- Цілеспрямованість; чи доведено мету до вихованців.

- Використання під час проведення заходу питань, які хвилюють школярів.

- Врахування вікових та індивідуальних особливостей.

- Емоційна насиченість заходу.

- Вплив на розширення світогляду студентів на розвиток пізнавальних інтересів.

3. Методика проведення:

- Чи оптимально обрано форму проведення (бесіда, диспут , лекція, година спілкування, конференція, конкурс).

- Роль куратора у проведенні заходу, його педагогічна майстерність.

- Наявність елементів обговорення, відкритого обміну думками в ході заходу.

- Рівень самостійності студентів в обговоренні проблем.

IV. Результати:

1. Досягнення поставлених педагогом мети та завдань даного заходу.

2. Виконання плану заходу.

3. Аналіз ставлення студентів до змісту заходу, рівень їхньої активності.

4. Чи був захід цілісною системою, не об'єднаних між собою частин?

5. Що вдалося краще, що гірше?

Цікаві знахідки педагога.

Загальні висновки .

Рекомендації .

ВАРІАНТИ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА.

1. Підготувати доповідь « Як можна зробити час перебування в університеті максимально корисним?»

2. Підготувати доповідь «Історія навчального закладу»,

3. Скласти орієнтовний перелік заходів куратора з адаптації студентів академічної групи в умовах університету;

4. Розкрити: у чому полягає творчість педагога у створенні продуктивного середовища на занятті (Есе);

5. Описати, які риси, повинен мати педагог, щоб уміти застосувати «Ситуацію успіху» (Есе).

6. Підготувати відповіді на тестові завдання:

6.1. Технологія виховання це: а) складне динамічне явище, спрямоване на збільшення інтелектуальних та фізичних сил особистості, що дозволяють формувати творчі здібності студента (учня), його активну громадянську позицію; б) процес впливу вихователя на вихованців з метою формування у них совісті, честі, людяності, правдивості та інших рис характеру, які визначатимуть особистість студента (учня) як майбутнього свідомого громадянина незалежної України; в) спільна цілеспрямована діяльність викладачів (учителів) та студентів (учнів), за якої студенти (учні) здобувають знання, уміння, навички, формується

світогляд, розвиваються пізнавальні та творчі сили; г) процес і результат набуття особистістю знань, умінь і навичок, який потрібен їй для загальнолюдської та професійної діяльності.

6.2. Структурними елементами процесу виховання є :а) індивід, особистість індивідуальність; б) знання, уміння, навички; в) свідомість особистості студента, її емоційно-чуттєва сфера, звички поведінки; г) мета, зміст, закономірності, форми, методи і засоби виховання, його результат.

7. На основі вивченого матеріалу розробіть власний варіант функцій куратора академгрупи .

8. Розробити методiku вивчення мікроклімату у студентській групі.

9. Розробити метод виховного заходу в академгрупі.

10. Провести диспут на тему: «Ми в майбутньому».

11. Життя і навчання в університеті мають бути тісно пов'язані з майбутнім кожного. Хочете знати, якими ви будете завтра - дивіться, як ви працюєте сьогодні, що робите, аби стати кращими, більш корисними людям?

12. Як ви вчитеся? В університеті ви набуваєте знань, які вам будуть потрібні для роботи. Від того, що ви візьмете сьогодні, залежить, якими ви будете завтра. Чи мають рацію ті студенти, які вважають, що можна вчитися на "трійки" і стати висококваліфікованим спеціалістом?

13. Людина не може уявити себе в майбутньому, якщо в неї немає мети в житті. Чи можна жити, не думаючи про майбутнє?

14. Людина з вищою освітою - це висококультурна, всебічно розвинена людина Чим ви цікавитесь, крім своєї майбутньої спеціальності? Як ви збагачуєте свій духовний світ? Яку основу для цього ви закладаєте сьогодні?

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ КУРАТОРА З АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

- Знайомство з групою, проведення гри “Знайомство” та ін;
- збір даних про студентів методом анкетування;
- проведення психологічних тестувань з метою визначення ймовірності виникнення адаптаційних проблем у студентів
- постійний моніторинг процесу адаптації студентів - (психологічні тести, спілкування з групою, викладачами, начальниками курсів, батьками, індивідуальне спілкування зі студентами;
- допомога куратора у вирішенні індивідуальних та колективних морально-психологічних проблем, які виникають у студентів в процесі адаптації;
- допомога куратора у формуванні в групі здорового морально-психологічного клімату та у профілактиці порушень студентами Правил внутрішнього розпорядку університету;
- ознайомлення студентів із системою виховної роботи та Правилами внутрішнього розпорядку ВНЗ, системою студентського самоврядування у закладі, модульно-кредитною системою навчання;
- проведення бесід на тему: “Як працювати в бібліотеці”, “Як краще організувати навчальну та самостійну роботу”, “Про етику міжособистісних стосунків у групі”, “Мовленнєва культура студента “Про здоровий спосіб життя як запоруку успішної самореалізації особистості”, “Про підготовку до екзаменаційної сесії”;
- зустрічі з представниками організацій, провідними спеціалістами випускових кафедр, випускниками, магістрантами, аспірантами з цікавими і видатними людьми України, ветеранами війни та праці й ін.;
- співпраця з відділенням психологічного забезпечення
- залучення студентів до культурно-мистецьких, оздоровчо-спортивних заходів та організації студентського дозвілля;

- піклування куратора про соціальні умови життя і побуту студентів особливо тих, які проживають у гуртожитку;
- аналіз на кураторських годинах стану відвідування студентами групи занять, успішності та дисципліни в групі;
- обговорення результатів модуля; підведення підсумків навчального семестру (року);

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ГОДИНИ КУРАТОРА

“Історія навчального закладу”, “Історія міста та області”, “Культура та правила поведінки в навчальному закладі та за його межами”, “Взаємовідносини в колективі та роль активу в становленні навчальної групи”.

Формування культури навчальної праці студента - Конспект та проблеми його написання. Використання базового підручника з максимальною користю. Робота зі списком рекомендованої літератури. Ефективне читання та систематизація виписок.

Особливості організації навчального процесу - Форми та методи навчальних занять. Вимоги до поведінки студентів під час навчальних занять. Особливості підготовки студентів до навчальних занять різного типу.

Особливості поточного контролю за навчальною діяльністю студентів - Особливості організації поточного та підсумкового контролю. Модульний контроль, оцінки ECTS

Особливості підготовки студентів до екзаменаційної сесії та участь у ній - Правила допуску до сесії. Правила проведення іспиту. Проблема своєчасності та відповідності записів у екзаменаційні відомості та залікові книжки. Умова перескладання іспиту. Підстави нарахування стипендії студентам, які успішно склали сесію.

Як працювати над життєвим планом? - Технологія пошуку мети. Необхідність організованості та дисципліни. Уміння приймати рішення.

Як можна зробити час перебування в університеті максимально корисним? - Особливості планування діяльності. Для чого потрібно навчатися?

Що таке саморозвиток та самовдосконалення? Як найповніше засвоїти те, що дає університет? Мистецтво спілкування. Правила раціонального використання свого часу. Основи колективної діяльності. Поділ завдань на основні та другорядні. Уміння оптимізувати та інтенсифікувати навчальну діяльність. Аналіз результатів діяльності.

Що таке саморозвиток? Уміння відповідати за свої вчинки. Набування досвіду. Кризові ситуації та їх розв'язання. Розширення світогляду.

Як користуватися своєю свободою? - Складання індивідуального розкладу на день, на тиждень. Основи самоконтролю. Уміння відпочивати.

Велике значення мають виховні години, особливо на перших курсах навчання, які мають сприяти розвитку студентів, їхній самореалізації. Серед методів проведення виховних годин — бесіди, розповіді, дискусії, екскурсії, ділові ігри. Слід звернути увагу куратора на так звані профілактичні бесіди.

Вплив тютюну та алкоголю на молодь. Що важливо знати про тютюн? Основні мотиви, що спонукають юнаків та дівчат почати палити.

Алкоголізм. Вплив алкоголю на організм. Культура вживання алкоголю.

Психологічні причини виникнення потягу до вживання наркотиків. Класифікація наркотичних речовин (гашиш і марихуана, галюциногени, екстазі, кокаїн, амфетаміни, опіати). Ризик вживання наркотиків. Ознаки і симптоми, що можуть свідчити про споживання наркотичних речовин (психологічні, поведінкові).

Анатомо-фізіологічні особливості організму юнака. Формування сексуальності. Статеві стосунки: дружба, любов, статеве життя. Наслідки раннього статевого життя: передчасне старіння організму, порушення нормального розвитку статевих органів, імпотенція, фригідність. Захворювання, що передаються статевим шляхом (сифіліс, гонорея,

трихомоніаз, хламідіоз, ВІЛ і СНІД), способи їх передавання, міри профілактики.

Ризиковане поводження молоді його наслідки ВІЛ і СНІД. Небажана вагітність і аборт. Формування відповідальної поведінки: "як сказати ні", стримування від раннього статевого життя, альтернативні форми сексуальних взаємовідносин, сучасна контрацепція. Ідеальний юнак, ідеальна дівчина. Чи існують вони? Ранні шлюби: так чи ні. Цивільний шлюб: данина моді чи необхідність життя.

Стреси та їх профілактика. Способи виходу із конфліктних ситуацій.

Техніка спілкування: вміння говорити та слухати. Який я? Яким мене сприймають інші? Чому я собі подобаюся? Що я хочу в собі змінити? За що я поважаю одних людей і не поважаю інших? Я і моя майбутня професія. Якби я був ректором ...

Куратору слід ознайомити студентів зі структурою університету, факультету, їхніми правами та обов'язками, правилами користування бібліотекою, правилами проживання в гуртожитку, умовами навчання.

Одну з перших кураторських годин слід присвятити особливостям поточного та підсумкового контролю навчальної діяльності групи, формуванню культури навчальної праці студента, особливостям підготовки до екзаменаційної сесії.

Досить цікавою для куратора є методика залучення самих студентів до проведення виховних годин.

Це відбувається так: група поділяється на кілька мікрогруп. Спочатку куратор може доручити підготовку спільних заходів кожній мікрогрупі окремо, а потім може запропонувати студентам готувати той матеріал, який, на їхню думку, викличе найбільший інтерес у присутніх. Цінність даної методики полягає в тому, що підвищується активність студентів, формується комунікативні та організаторські вміння.

У роботі куратора існує проблема вибору тематики виховних годин. Вікова різниця, яка об'єктивно наявна між куратором та студентами

призводить до деяких непорозумінь, тому цю проблему можна розв'язати за допомогою *мозкового штурму*. У результаті куратор дістає велику кількість цікавих ідей та пропозицій, що підтверджує прагнення групи до співпраці з куратором.

Слід назвати ще один досить важливий функціональний обов'язок куратора – це вивчення та дослідження процесу поведінки та діяльності як окремих студентів, так і академічної групи в цілому. Дослідження мають тривати протягом усього навчання і бути спрямовані на розв'язання конкретних виховних завдань.

Методи вивчення особистості

студента груп поділяються залежно:

- від характеру участі студентів в їх проведенні — на пасивні (спостереження, кількісний і якісний аналіз продуктів діяльності) та активні (анкетування, тестування, соціометричні вимірювання);
- від часу проведення — на одномоментні (анкетування, тестування) та тривалі (цілеспрямоване спостереження);
- за сутністю — на неекспериментальні (спостереження, анкетування, бесіда тощо), діагностичні (тести, шкалування), експериментальні.

Для об'єктивності анкетування бажано провадити його анонімно

ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗІБРАНЬ І ДИСКУСІЙ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ГРУПИ

Однією із форм організаційно-виховної роботи куратора в навчальній групі є підготовка й проведення тематичних зібрань і диспутів. Деякі теми і проблемні питання до них:

Наша група – колектив

У своїй групі ви навчатиметесь чотири (п'ять) років. Ці роки залишать найсвітліші спогади, якщо група - дружний, веселий колектив. Чи впевнені ви, що група не залишить вас у біді, завжди допоможе, протягне руку?

Чому деякі студенти ні з ким не дружать, увесь час наодинці, живуть особібно? Адже вони збіднюють собі життя, не приносять користі колективу групи. Як ви до них ставитесь?

Хто такий, на вашу думку, друг? Хто такий товариш? Чи дружать студенти в групі? Як група розцінює цю дружбу? Кого ви вважаєте справжнім товаришем?

Студент дорожить колективом лише тоді, коли він учасник усього доброго, що робить колектив. Чи всі беруть участь у справах групи?

Колектив у групі створюється і перевіряється лише за конкретними справами (навчання, суспільно-корисна праця, культурний відпочинок), а не розмовами. З чого слід розпочинати створення колективу у своїй групі?

Чи є у вашій групі протистояння "міських" і тих, хто мешкає в гуртожитку? Що ви особисто робите, щоб об'єднати групу в дружний колектив?

Ми в майбутньому

Життя і навчання в університеті мають бути тісно пов'язані з майбутнім кожного. Хочете знати, якими ви будете завтра - дивіться, як ви працюєте сьогодні, що робите, аби стати кращими, більш корисними людям.

Як ви вчитесь? В університеті ви набуваєте знань, які вам будуть потрібні для роботи. Від того, що ви візьмете сьогодні, залежить, якими ви

будете завтра. Чи мають рацію ті студенти, які вважають, що можна вчитися на "трійки" і стати висококваліфікованим спеціалістом?

Людина не може уявити себе в майбутньому, якщо в неї немає мети в житті. Чи можна жити, не думаючи про майбутнє?

Людина з вищою освітою - це висококультурна, всебічно розвинена людина. Чим ви цікавитесь, крім своєї майбутньої спеціальності? Як ви збагачуєте свій духовний світ? Яку основу для цього ви закладаєте сьогодні?

Учись любити і розуміти мистецтво

Немає людей, які нічим у житті не цікавляться. Один любить театр, другий - музику, третій проводить вільний час з цікавою книгою. Але є й такі, які витрачають своє дозвілля на гру в карти, розпивання спиртного й т. ін.

Як зробити духовний світ людини більш глибоким, культурно насиченим?

Що, на вашу думку, визначає духовний світ людини? Які ваші інтереси?

Ваше ставлення до літератури і мистецтва. Який вид мистецтва вам найбільш подобається?

Як ви розумієте класичну музику? Чи можна любити одночасно класичну й естрадну музику?

Чи любите ви образотворче мистецтво? Що ви знаєте про вітчизняних і зарубіжних майстрів художньої творчості? Як ви ставитесь до абстрактного мистецтва?

Що ви читаєте? Чи любите вірші? Ваша думка про сучасну літературу.

Що таке художній смак? Чим визначається добрий і поганий смак?

Посперечаємось про смаки

Як правило, люди без великих духовних запитів, які не мають достатнього культурного виховання, неохайні в побуті, їхні смаки однобокі, коло інтересів вузьке. Що таке естетичні смаки? Чи замислювалися ви над цим?

Чим визначаються добрі й погані смаки? Як ви вважаєте, смаки і поведінка людини віддзеркалюють її духовний світ?

Чи можна за смаками людини судити про її характер, внутрішній світ?
Чи може добра людина мати поганий смак?

Добрий смак - вимогливий. Як ви це розумієте?

Чи впливає навколишнє середовище на виховання смаку?

Поговоримо про красу людську

Що ви розумієте під красою людини? Інколи під вродливою зовнішністю ми бачимо цинізм, лінощі, егоїзм, безпринципність. Як ви ставитесь до цього?

Що приваблює вас у людині і що може відштовхнути від неї оточення?

Що значить бути культурним?

Чому ми інколи не вміємо відрізнити прекрасне від потворного в людині і як цього навчитись?

У чому велич і краса праці?

Чесність, сміливість, скромність, гуманність, працелюбність - хіба ці чесноти не роблять людину красивою? Хіба краса людини не втілена у красі її діяння?

Яку роль відіграє колектив (у даному разі ваша група) у вихованні духовно красивої людини?

Яка роль самоосвіти у вихованні культурної людини?

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

- 1 Шляхи формування готовності магістрів до роботи академнаставника.
2. Виховні технології у вищому навчальному закладі.
3. Сучасні інноваційні технології виховання.
4. Технологія успіху.
5. Особливості роботи куратора зі студентами першого, другого, третього, четвертого року навчання.
6. Форми роботи куратора з активом групою.
- 7.Робота куратора у гуртожитку.
8. Сутність основних компонентів соціальної зрілості.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ

- 1.Розкрийте сутність поняття "індивідуально-виховна робота".
- 2.З чого складається індивідуально-виховна робота зі студентами?
- 3.Хто такий куратор групи, які його права, обов'язки?
4. Назвіть основні функції та завдання куратора групи.
5. У чому відмінність у кураторській роботі на різних курсах навчання студента?
- 6.Що означає поняття "ефективність виховання"?
- 7.Від чого залежить ефективність і результативність роботи куратора групи?
- 8.Що входить до плану роботи куратора групи та методики його відпрацювання?
- 9.Назвіть основні критерії ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора.
10. Які види позааудиторної роботи ви знаєте?
- 11.Яке визначення можна дати «студентству»?
- 12.Перелічіть та розкрийте суть основних компонентів «соціальної зрілості».

13. Проаналізуйте різні види типізації студентів.
14. Охарактеризуйте основні завдання, що стоять перед органами студентського самоврядування.
15. Охарактеризуйте основні педагогічні закономірності виховання.
16. Дайте визначення «поза аудиторна виховна робота» та перелічіть основні її форми.
17. Роз'ясніть сутність основних функцій роботи куратора академгрупи.
18. Які функції виконує викладач вищого навчального закладу?
19. В чому суть навчально-методичної діяльності викладача ВНЗ?
20. Які види діяльності включає в себе науково-дослідна робота викладача ВНЗ?
21. Перелічіть основні компоненти психологічної структури діяльності педагога.
22. Дайте визначення поняттю «педагогічна майстерність».
23. Що Ви розумієте під поняттям «педагогічний такт»?
24. Що входить у поняття «педагогічна техніка»?

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ

1. Студентство як соціальна група, основні суперечності студентського віку.
2. Поняття соціальної зрілості, її основні компоненти.
3. Типи студентів.
4. Виховна робота в академгрупі, її специфіка.
5. Закономірності виховання.
6. Позааудиторна виховна робота куратора, її форми.
7. Поняття кураторства. Функції куратора академгрупи.
8. Планування роботи куратора. Вимоги до плану виховної роботи.
9. Форми роботи куратора з активом групи. Робота в гуртожитку.
10. Педагогічна технологія, різні підходи до її визначення.
11. Історичні аспекти педагогічної технології.
12. Основні класифікації педагогічних технологій.
13. Сутність поняття педагогічної інноватики.
14. Структура педагогічної інноватики.
15. Класифікація педагогічних нововведень.
16. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів.
17. Типи структур інноваційних процесів.
18. Поняття новизни у педагогічній інновації.
19. Головні завдання педагогічної неології.
20. Види нововведень у загальній теорії інновацій.
21. Основні групи інновацій в освіті.
22. Основні етапи поділу інноваційного процесу.
23. Класифікація чинників, що впливають на освоєння педагогічної інновації.
24. Класифікація основних моделей інноваційної діяльності за Ф. Гельфером.

25. Характеристика основних типів реакції на інновацію.
26. Основні модифікації інноваційної рутинізації.
27. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.
28. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
29. Психологічна структура педагогічної діяльності.
30. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу.
31. Психологічна культура куратора.
32. Психологічні засади роботи кураторів.
33. Дослідження психологічних властивостей особистості.
34. Прояви характеру та темперамент особистості .
35. Вивчення куратором соціально-психологічного клімату в колективі
36. Програма вивчення студентської групи та студента.
37. Психолого-педагогічні характеристики на групу та студента.
38. Основні напрями роботи у діяльності академнаставника.
39. Загальна схема проведення години куратора в академічних групах
40. Характеристика основних моделей взаємодії куратора з академгрупою.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 557 с.
2. Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2000. – 608 с
3. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы / В. С. Агеев. – М. : ИМУ, 1992. – 249 с.
4. Алякринский Б. Общение и его проблемы / Б. Алякринский. – М. : Знание, 1982. – 64 с.
- 5.Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: Навч. посіб. / Л.О.Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
- 6.. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю.Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
7. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса (Методологические основы) / Ю.К. Бабанский. – М. : Просвещение, 1982. – 192 с.
- 8.Винославська О.В. Людські стосунки [Текст] : навч. посіб. / О. В. Винославська, М. П. Малигіна. – 2-ге вид., перероб. і доп..- К. : ЦНЛ, 2006. – 142 с.
- 9.Виховна робота зі студентською молоддю: Навч. посіб. / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.
- 10.Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / За ред.. В.Г.Кременя, С.М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
- 11.Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посібн. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2003. – 316 с. \
- 12.Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2006. – 384 с.

- 13.Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. // С.С.Вітвицька. – К.: ЦНЛ, 2005. – 396 с. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / За ред. О.І.Сидоренка. – К.: НМЦ «Консорціум», 2003. – 144 с.
- 14.Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності [Текст] Навчальний посібник/О.І Гура.- Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 224 с
- 15.Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти [Текст] : навч. посібник / АПН України, Центр. ін-т післядипломної пед. освіти ; ред. Л. І. Даниленко.- К. : Міленіум, 2004. - 270 с.
- 16.Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація [Текст] навч. посіб. / Н. П. Волкова.- К. : ВЦ "Академія", 2006. – 256 с
17. Дуткевич Т.В. Психологічні основи використання інтерактивних методів навчання у процесі підготовки спеціалістів з вищою освітою / Т.В. Дуткевич // Використання інтерактивних та мультимедійних засобів у підготовці педагога: Зб. наук. праць. – Кам'янець-Подільський : Абетка-Нова, 2003. – 97с.
- 18.Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение / Ю.Н. Емельянов. – Л.: Политиздат, 1985. – 167 с.
- 19..Емельянов Ю.Н. Теоретические и методологические основы социально-психологического тренинга / Ю.Н., Емельянов, Е.С. Кузьмин. – Л. : ЛГУ, 1983. – 106 с.
- 20.Кан-Калик В.А. Педагогическое творчество / В.А.Кан-Калик, Н.Д. Ниандров. – М. : Педагогика, 1990. – 144 с.
- 21.Кан-Калик В.А. Основа педагогического общения / В.А. Кан-Калик. – Грозный : Чечено-Ингуш. колледж, 1979. – 350 с.
- 22..Карамушка Л.М. Використання інтерактивних технік у процесі підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій до управління: метод. реком. / Л.М. Карамушка, М.П. Залигіна. – К. ; Рівне, 2003. – 20 с.
- 23.Концепція громадянського виховання // Освіта України. – 2000, 9 серпня.

- Національна доктрина розвитку освіти (затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002) // Освіта України. – 2002, 23 квітня.
24. Коломінський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту / Н.Л. Коломінський. – К. : МАУП. 2002. – 163с.
25. Культура общения / Под ред. Чмут Т.К., Чайка П.Л. – К. : Знание, 1990. – 15 с.
26. Куницына В.Н. Межличностное общение. Учебник для вузов / В.Н. Куницына, Н.В. Казаринова, В.М. Погольша. – СПб. : Питер, 2002. – 544 с.
27. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): монографія / Н.Л. Коломінський. – К. : МАУП, 2000.
28. Кристофер Э. Тренинг лідерства / Э. Кристофер, Л. Смит. – Спб.: Питер, 2001. – 320с.
29. Льюис Д. Тренинг ефективного общения / Д. Льюис. – М. : Изд-во Эксмо, 2002. – 224 с.
30. Марасанов Г.И. Социально-психологический тренинг / Г.И. Марасанов. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Совершенство, 1998. – 208с.
31. Менцс М. Эффективное использование ролевых игр в тренинге / М. Менцс. – СПб. : Питер, 2002. – 208 с.
32. Огієнко О.І. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : монографія / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, Т.О. Гончарук, К. В. Годлевська, Н. І. Вінник.- Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 224 с.
33. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М.Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
34. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю [Текст]: навчальний посібник / за заг. ред. Т.Ю. Осипової.- Одеса: Фенікс, 2006

35. Основы педагогического мастерства : Учебное пособие для пед. спец. высш. учебных заведений / под ред. И.А. Зязюна. – М. : Просвещение, 1989. – 302 с.
36. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: Колект. моногр. / За заг. ред. В. Андрущенко, В. Лугового. – К.: Пед. думка, 2008. – 256 с.
37. Педагогика / Под редакцией П.И. Пидкасистого. – М.: Российское педагогическое агентство, 1995. – 637 с.
38. Педагогіка / За ред. А.М. Алексюка. – К. : Вища школа, 1985. – 295 с.
39. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
40. Педагогические технологии: Учебное пособие / Авт. - сост. Т.П. Сальникова. - М: ТЩ Сфера, 2005. - 128 с.
41. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посібник / В.А. Семиченко. – К. : Вища шк., 2004. – 335 с.
42. Станкин М.И. Психология общения : курс лекций / М.И. Станкин. – М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж : Издательство НПО «МОДЭК», 2000. – 320 с.
43. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слепкань. – К. : 2000. – 210 с.
44. Цехмістрова Г.С. Управління в освіті та педагогічна діагностика: навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова, Н. А. Фоменко ; Міністерство освіти і науки України. - Київ : Слово, 2005. - 277 с
45. Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти: навч.-метод. посібник / Марія Чепіль, Алла Возняк. – Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. – 124 с.
46. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник / Марія Чепіль, Надія Дудник. – К.: Альма-матер, 2012. – 224 с.
47. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. / М.М. Чепіль. – К.: Академвидав, 2014. – 216 с. (Серія «Альма-матер»).

48 Щербань П. М Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах [Текст] Навч. посіб./П.М.Щербань.- К.: Вища шк., 2004. — 207 с.

49.Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: Навч.посіб./Г.Х.Яворська – К.: Знання, 2004. – 335 с.

50.Яхно Т. П., Куревіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. Посіб./Т.П.Яхно, І.О.Куревіна.- К.: Центр учбової літератури, 2012. - 168 с

Допоміжна

1. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності // Освіта України. — 2001 р. — № 6. — С. 17—18.

2. Баханов К. Шляхи інноваційного навчання // Історія в школах України. — 1999. — № 4. — С. 19—25.

3. Баханов К. Що таке технологія навчання // Шлях освіти. — 1999. — № 3. — С. 23—25.

4. Блакитна Т. Технологія розвитку: Школа життєтворчості в дії // Завуч. — 2000. — № 3. — С. 14.

5. Безлюдна Н. Про методику розвивального навчання // Початкова школа. — 1998. — № 9. — С. 21—22.

6. Болсун С. Модель ідеального вчителя // Рідна шк. — 1999. — № 2. — С. 55—59.

7.Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологи / В.П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.

8.. Болубаш Я. Реформування педагогічної освіти: концептуальні засади // Рідна школа. — 1999. — № 1. — С. 3—4.

9. Буркова Л. Технології в освіті // Рідна шк. — 2001. — № 2. — С. 18—19.

10. Бурова А. Педагогічні інновації в дошкільній освіті // Дошкільне виховання. — 1999. — № 7. — С. 5—7.

11. Вишнеvsька Н. Головні тенденції реформування шкільної освіти в країнах Європи (80—90 роки ХХ ст.) // Нова педагогічна думка. — 1999. — № 1. — С. 71—75.
12. П.Гаврилюк О. Нові технології навчання — ефективний шлях забезпечення високої кваліфікації спеціалістів // Рідна шк. — 1998. — № 6. — С. 68—71.
12. Головка О. Экологическая педагогика? Да! // Учитель. — 2000. — № 2. — С. 15—16.
13. Даниленко Л. Інноваційна освітня діяльність // Освіта. — 1998. — 5—12 серпня. — С. 4.
14. Даниленко Л. Інноваційна педагогіка: до практики через теорію // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2001. — № 1. — С. 36—38.
15. Дахин А. Педагогическая технология: мониторинг успешности и эффективности учебной работы // Школа технологии. — 1999. — № 1—2. — С. 39—41.
16. Завадський І. Інформаційні освітні технологи // Директор школи. — 2001. — № 4. — С. 4—5.
17. Крамаренко С. Тут на уроках немає нудьгуючих дітей / Дніпропетровська школа вільного розвитку: з досвіду роботи // Освіта України. — 2001. — № 6. — С. 20—21.
18. Кривченко О. Міркуй глобально, дій локально: міжнародний статус модульно-розвивальної системи: Нові педагогічні технології // Освіта. — 1998. — 3—10 червня. — С. 7.
19. Ловенко О. Нова освітня технологія: / Модульно-розвивальна система "її рідна школа". — 1998. — № 10. — С. 5—6.
20. Мазур Л. Виховні аспекти "педагогічної технології" // Директор школи. — 2000. — № 2. — С. 1, 4.
21. Максимюк С.П. Сучасний передовий педагогічний досвід. — Рівне, 1999.
22. Матвієнко П. Орієнтир на освітні технології // Початкова школа. — 2000. — № 1. — С. 3—4.

23. Нові педагогічні технології для учнів та вчителів // Все для вчителя. — 1999. — № 17—18. — С.32—33.
24. Нові технології навчання та виховання // Все для вчителя. — 1999. — № 6. — С. 10—13.
25. Овчарук О. Основні напрями інноваційних процесів у початковій освіті європейських країн // Шлях освіти _ 1999. — № 2. — С.19—20.
26. Підласий І., Підласий А. Педагогічні інновації // Рідна шк. — 1998. — № 12. — С. 3—17.
27. Пономарьова В. Використання нових інформаційних технологій у школі. // Все для вчителя. — 1999. — № 17—18 — с. 35—38.
28. Саранцев Г. Теория, методика и технология обучения // Педагогика. — 1999. — № 1. — С. 19—24.
29. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: Навчальний посібник. — Суми, 1999.
30. Удод О. Модульно-розвивальна система в контексті соціокультурної переорієнтації освіти // Рідна шк. — 1998. — № 10. — С. 8—10.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ).
2. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
3. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім.Вернадського.
4. [www. – udru.org.ua](http://www.udru.org.ua) – веб-сторінка Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
5. www.ekniga.com.ua – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники і т.д.
6. www.7ua.net – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література. 6.www.lib.com.ua – Сайт електронної бібліотеки.

7. Закон України «Про освіту» Закон від [05.09.2017](#) № 2145-VIII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380 // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print1472733796912016>

8.. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

[№ 76-VIII від 28.12.2014](#), ВВР, 2015, № 6, ст.40

[№ 222-VIII від 02.03.2015](#), ВВР, 2015, № 23, ст.158

[№ 319-VIII від 09.04.2015](#), ВВР, 2015, № 25, ст.192

[№ 367-VIII від 23.04.2015](#), ВВР, 2015, № 28, ст.244

[№ 415-VIII від 14.05.2015](#), ВВР, 2015, № 28, ст.252

[№ 425-VIII від 14.05.2015](#), ВВР, 2015, № 30, ст.271

[№ 498-VIII від 02.06.2015](#), ВВР, 2015, № 31, ст.294

[№ 766-VIII від 10.11.2015](#), ВВР, 2015, № 52, ст.482

[№ 848-VIII від 26.11.2015](#), ВВР, 2016, № 3, ст.25

[№ 911-VIII від 24.12.2015](#), ВВР, 2016, № 5, ст.50

[№ 1017-VIII від 18.02.2016](#), ВВР, 2016, № 13, ст.145

[№ 1114-VIII від 19.04.2016](#), ВВР, 2016, № 22, ст.452

[№ 1415-VIII від 14.06.2016](#), ВВР, 2016, № 30, ст.543

[№ 1662-VIII від 06.10.2016](#), ВВР, 2016, № 48, ст.807

[№ 1731-VIII від 03.11.2016](#), ВВР, 2016, № 51, ст.840

[№ 1774-VIII від 06.12.2016](#), ВВР, 2017, № 2, ст.25

[№ 1798-VIII від 21.12.2016](#), ВВР, 2017, № 7-8, ст.50

[№ 1838-VIII від 07.02.2017](#), ВВР, 2017, № 11, ст.104

[№ 1958-VIII від 21.03.2017](#), ВВР, 2017, № 17, ст.206

[№ 2026-VIII від 16.05.2017](#), ВВР, 2017, № 24, ст.278

[№ 2122-VIII від 11.07.2017](#), ВВР, 2017, № 33, ст.360

[№ 2145-VIII від 05.09.2017](#), ВВР, 2017, № 38-39, ст.380} //

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>

9. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах Наказ МОН № 641 від 16.06.15 року . [електронний ресурс] – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

ЄГОРОВА Інга Вячеславівна

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ КУРАТОРА
АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ**

Навчально-методичний посібник до курсу

Підписано до друку

Видавець